

Pulanti yo tumbuluxa fole leyi nga tsarisiwangiki yi vhumbunuriwa

Tshwane, 17 Ndzati 2021 - Pulanti yo tumbuluxa fole leyi nga tsarisiwangiki leyi humesaka swimakiwa swa fole swa *molasses* / *shisha* yi vhumbunuriwile enkarhini xitirhwana xa musecho na ntekelo lexi endliweke eGauteng.

Xitirhwana lexi fambisiwaka hi vunhlorhi xi endliweke hi Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS) hi ku tirhisa *National Rapid Response Team* (NRRT) na Yuniti leyi lwaka na Vuxavisi lebyi nga riki Enawini, lexi seketeriwke hi Vukorhokeri bya Maphorisa bya Afrika-Dzonga na Ndzawulo ya Maphorisa ya Johannesburg Metropolitan.

Pulanti yi hlanganisiwe eka mutumbuluxi wo karhi wa tisigarete loyi a nga na layisense hi ku tirhisa mfungho wa swimakiwa swa fole leswi kumiweke emiakweni. Pulanti yo tumbuluxela na michini hinkwayo na timolasi (*molasses*) swi pfaleriwile ku endla vulavisisi ku ya emahlweni hi ku ya hi nawu wa xibalo na khasitomo.

Xipano xa tiejensinyingi xa nsindziso wo landzelelaxibalo xi tlhele xi endla switirhwana swa musecho na ntekelo eka mavhengele mambirhi eFordsburg, hi ku kongomisa eka ku xavisiwa ka swimakiwa swa fole leswi ehlekeleriwaka ku va swi nga ri enawini. Xipano xi kumile 1337 wa tikhathoni ta timolasi ku katsa na tisigarete leti nga riki enawini leti nga na nkoka lowu pimanisiweke ku va wu ri R400 000.

Tinhundzu ti pfaleriwile no susiwa loko ka ha yimeriwile humeso wa ntundzo / switsariwa swa leswi nga xaviwa swa laha kaya, ntiyisiso wa mpimo na ndzavisiso wo ya emahlweni loko ku ve swibalo leswi lulameke swi hakeriwile eka SARS.

Enkarhini wa xitirhwana, n'wini wa vhengele ku suka eka mavhengele lama boxiweke u ringetile ku pfala vatirhi va SARS milomo "ku endla leswaku nandzu wu nyamalala" hi ntsengo wa kwalomuya ka R30 000. Nandzu wa swa vugevenga wu pfuriwile na SAPS wo ringeta ku pfalanomo naswona munhu wa kona u khomiwile.

Eka xitirhwana xin'wana, SARS NRRT yi kamberile ndhwalo wa khontheyina ya 40ft eka yin'we ya tidipoto leti nga na layisense eCity Deep. Ndhwalo wu tivisiwile tanihi makariti mo tlanga lama tundziweke ku suka eChina ku ya eAfrika-Dzonga hi ku tirhisa nhlaluko wa Durban ku ya eCity Deep.

Nkambelo wu vhumbunurile kotheyina leyi a yi tele hi tiayitheme to hambanahambana ta swiambalo leswi nga na nkoka lowu tivisiweke hi khasitomo wa R550 000.00 kambe ti tivisiwile hi ndlela ya vuxisi tanihi makariti mo tlanga. Swiambalo swi pfaleriwile loko ka ha yimeriwile magoza mo engetelela lokohiletihelo ku pfuriwile kheyisi ya swa vugevenga na SAPS yo ngungumerisa na vukungundzwana.

Khomixinara wa SARS Edward Kieswetter u vurile leswaku nhlango wu nyiketeriwile eka ku endla swi nonoha no durha eka vahakelaxibalo na vaxavisi lava nga landzeleriki. U vurile leswaku nkavulandzelelanawu wolowo, vuxavisi eka tinhundzu leti nga riki enawini na migingiriko ya swa vugevenga swi herisa ikhonomi naswona leswi fikisaka eka mindzahlekelo ya mitirho, nkandzingano na vusweti.

“Swa nkoka swinene, migingiriko leyi ya swa vugevenga yi hunguta xibalo lexi SARS yi xi hlengeletaka ku kotisa mfumo ku nyika vukorhokeri bya masungulo eka lava nga swela no khumbeka swo fana na midende ya vadyuhari, swikolo, titlilini na phurogireme ya masungulo ma nsawutiso ku tirhana na ntungu wa Covid-19.

“Hi ta tshama hi languterile no hlayisa endlelo ra nkankondzelelo eku tirhaneni na vuxavisi lebyi nga riki enawini eka ximakiwa xin'wana na xin'wana hikuva hi leswi matimba ma hina ma xinawu ma lavaka leswaku hi endla swona,” ku vurile Tatana Kieswetter.

MAKUMU

Mayelana na vuxokoxoko byo tala tihlanganise na SarsMedia@sars.gov.za